

ELVA SELECKA

Kārļa Universitāte, Prāga
elva.selecka@seznam.cz

Valsts valodas centra aicinājuma darba vietās runāt latviski Krievijas plašsaziņas līdzekļos

- Valsts valodas centrs ir Latvijas valsts pārvaldes iestāde, kas no 1993. gada ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā. VVC dibināts 1992. gadā ar mērķi nodrošināt Valodas likuma izpildi, kurš stājies spēkā 1992. gada 5. maijā.
- 2015. gada 16. janvārī centra mājaslapā parādījies aicinājums darba vietās runāt latviešu valodā. Ieteikumā minēts, ka tikuši saņemti iesniegumi, ka darbavietās, kur amata un profesionālos pienākumus darbinieki veic citu klātbūtnē, piemēram, veikalos, sabiedriskajā transportā, birojos vai iestādēs, savstarpējā saziņā darbinieki izmanto svešvalodu, visbiežāk – krievu valodu, kā arī jautāts, kāpēc amatpersonas plašsaziņas līdzekļos intervijas sniedz svešvalodās.
- Šī VVC iniciatīva izraisīja ažiotažu Krievijas medijos. Rakstu tēmas laikposmā no 2015. gada 19. janvāra līdz 2015. gada 22. janvārim – krievu valodas aizliegums Latvijā.
- Rakstu autori dezinformē lasītāju, akcentē krievu-latviešu valodas opozīciju, izmantojot etnonīmus “krievi-latvieši”, demonīmus, pielīdzinot atšķirīgus jēdzienus. Latvieši tiek raksturoti kā titula nācija.
- Negatīvā attieksme tiek pausta, izmantojot spilgtus epitetus, metaforas, hiperbolas, atsauces uz fona materiālu – literārajiem darbiem, notikumiem Latvijas valodas situācijas vēsturē, personālijām, precedentajiem tekstiem, kas rada intertekstualitāti.
- Kā Latvijas 2015. gada politisko un kultūras notikumu kontrargumentus tiek prezentēti kultūras notikumi Krievijā, kas demonstrē krievu kultūras un identitātes nozīmīgumu un akcentē valodas problemātiku.
- Pētījumā tiek aprakstīti Krievijas mediju paņēmieni manipulēt ar sabiedrisko domu, un parādīts, kādā veidā VVC ieteikums pārvēršanas aizliegumā.